

Bydgoszcz, 25 października 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.1.19.2018.BG/ACz/JL

**Siostra Dyrektor
Beata Biernat
Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka”
ul. Pszczela 20
87-800 Włocławek**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122, 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z późn.zm.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477), w Integracyjnym Domu Dziecka „Paulinka” ul. Pszczela 20, 87-800 Włocławek (zwanej dalej POW lub Placówką) przeprowadzona została w dniach 25, 26 i 27 września 2018 r. kontrola prawidłowości w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

- A.Cz. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
- B.G. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,
- J.L. – inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,

na podstawie Upoważnienia Nr 567/2018 z dnia 6 września 2018 r.

w zakresie:

1. przedmiot kontroli:
 - stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej,
 - przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania w placówce,
 - przestrzeganie praw dziecka,
 - kwalifikacje osób pracujących z dziećmi;
2. okres objęty kontrolą – od 1 stycznia 2016 r. do 24 września 2018 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami¹

¹ Na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli. Dokonana ocena w oparciu o następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu progu istotności). Przez uchybienie należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań.

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. Stan organizacyjny - prawny jednostki kontrolowanej

Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” jako placówka niepubliczna prowadzona jest przez Zgromadzenie Zakonne Córek Najczystsze Serca Najświętszej Maryi Panny, ul. H. Koźmińskiego 6, Nowe Miasto n. Pilicą. Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Zgromadzenia Zakonnego z dnia 2.10.2007 r., zatwierdzonego przez Przełożoną Generalną, oraz na podstawie Regulaminu organizacyjnego z dnia 26.11.2012 r. wraz z aneksem z dnia 22.08.2018 r., dotyczącym zmiany liczby wychowanków z 22 na 14. Powyższa zmiana obowiązywać będzie od 1 listopada br.

Regulamin organizacyjny określa typ placówki, jej cele i zadania, reguluje funkcjonowanie POW w zakresie organizacji, zatrudnienia, opieki, prowadzonej dokumentacji, a także zasad i trybu kwalifikowania dzieci do Placówki oraz gospodarki finansowej i kontroli. Ponadto w Placówce obowiązuje *Regulamin wypłaty kieszonkowego, Regulamin wyjść poza placówkę, Regulamin odwiedzin, Regulamin urlopowania.*

Placówka posiada Umowę Nr 8122.2.9.2015 o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą: *Prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 22 dzieci z terenu miasta Włocławek, pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodziców, w okresie od 1 lipca 2015 r. do 31 października 2018 r.* Umowa została zawarta w dniu 23 czerwca 2015 r. pomiędzy Gminą Miasto Włocławek a Zgromadzeniem Córek Najczystsze Serca Najświętszej Maryi Panny. Miesięczna dotacja na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w placówce wynosi 3 322, 04 zł. Aktualnie trwa procedura konkursowa w celu powierzenia kontynuacji zadania.

Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego - Decyzja Nr WPS.VI.BG.90131-4/07 z dnia 27.12.2007 r.

Kontrolowana jednostka jest socjalizacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą, zapewniającą całodobową opiekę dla 14 dziewcząt. W okresie objętym kontrolą nie występowały przypadki przekroczenia dopuszczalnej liczebności dzieci w POW.

Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce wynosiły w roku 2017 – 3 221,23 zł , a w 2018 r. – 5 031,54, zł.

A. Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka mieści się w budynku wolnostojącym 3-kondygnacyjnym, o powierzchni 949 m², stanowiącym własność Zgromadzenia Zakonnego Córek Najczystsze Serca Najświętszej Maryi Panny. Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz własne ogrzewanie. Teren wokół budynku jest dobrze zagospodarowany. Placówka dysponuje placem zabaw dla dzieci, wyposażonym w zjeżdżalnię, małe i duże huśtawki, oraz boiskiem do gry w koszykówkę i sprzętem do zajęć rekreacyjnych tzw. „siłownią pod chmurką”. Ponadto na terenie znajduje się altanka ogrodowa, która w okresie letnim może służyć za miejsce odpoczynku dla wszystkich dzieci, oraz zostało wydzielone miejsce na ognisko. Pomieszczenia Placówki stanowią pokoje trzyosobowe i czteroosobowe, łazienki dla dziewcząt, kuchnia z jadalnią, pokój do wypoczynku, pokój wychowawców, gabinet psychologa/pedagoga, pokój do cichej nauki oraz sala komputerowa. Ponadto urządzono tu szatnię dla dzieci, wyposażoną w wieszaki na ubrania i półki na obuwie, oraz pokój dla odwiedzających. Szczegółowy opis pomieszczeń w załączeniu.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292,

poz. 1720). W Placówce widać szczególną dbałość o czystość i porządek we wszystkich pomieszczeniach.

B. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Posiłki przygotowywane są przez zatrudniony personel. Jadłospis, zatwierdzany przez Dyrektora Placówki, sporządza intendent - siostra XX. Uwzględnia on preferencje wychowanków, co potwierdziła rozmowa z dziećmi. Placówka pozostaje pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku.

Dzieci otrzymują 5 posiłków, w tym drugie śniadanie do szkoły oraz podwieczerek. Wszystkie posiłki wychowanki spożywają w jadalni na terenie placówki. W dni wolne dzieci mogą wspólnie z wychowawcą przygotowywać ciasta lub inne potrawy, zgodnie z własnymi pomysłami. Wychowanki mają dostęp do produktów żywnościowych oraz napoi całodobowo. Na dzień kontroli żadna wychowanka nie wymagała diety specjalistycznej.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Poradnia Dziecięca Przychodni Rejonowej Nr 7 Miejskiego Zespołu Opieki, ul. Jana Pawła II 12, 87-800 Włocławek. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką w poradni neurologicznej (1 wychowanka), chirurgicznej (1 wychowanka), rehabilitacyjnej (2 wychowanki), ortopedycznej (2 wychowanki), okulistycznej (3 wychowanki), psychiatrycznej (2 wychowanki), ginekologicznej (2 wychowanki) oraz dermatologicznej (1 wychowanka). W przypadkach koniecznych placówka korzysta z pomocy specjalistów poza terenem Włocławka, np. Poradnia Ortopedyczna Szpitala im. J. Bizuela w Bydgoszczy.

Wizyty lekarskie wychowanków są realizowane głównie przez wychowawców, sporadycznie przez pracownika socjalnego lub pedagoga. Dokumentacja medyczna dzieci (książeczki zdrowia, wypisy ze szpitali, informacje od lekarzy, zgody opiekuna prawnego na leczenie szpitalne i operacyjne) jest gromadzona i przechowywana w teczkach osobowych wychowanków. Leki przechowywane są w oddzielnym pomieszczeniu, w zamkniętej szafie, do której dostęp mają tylko wychowawcy. W okresie objętym kontrolą w szpitalu psychiatrycznym przebywało 4 wychowanków, za zgodą opiekuna prawnego.

3. Zaopatrzenie wychowanek w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym w środki higieny osobistej - bez zastrzeżeń. Zakupy dokonywane są na bieżąco, stosownie do potrzeb podopiecznych.

4. Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje do własnego dysponowania kwotę pieniężną w wysokości od 30 do 40 zł. W Placówce obowiązuje Regulamin wypłaty kieszonkowego. Ponadto każda wychowanka może pozyskać dodatkowe środki finansowe w oparciu o obowiązujący w Placówce system punktacji. Zasady punktacji znane są wychowankom i stanowią sprawdzony system motywacyjny. Wysokość kwoty uzależniona jest od sumy punktów przyznanych wychowance np. *za podejmowanie dodatkowych obowiązków lub realizację swoich zadań wyjątkowo dobrze*. Wychowawcy prowadzą zeszyt, w którym odnotowywane są m.in. wpłaty i wypłaty wraz z podpisem wychowanek. Dodatkowo w każdym miesiącu wychowawcy mogli wyróżnić wychowankę za bardzo dobre zachowanie, przyznając jej nagrodę w wysokości 20 zł, a za udział w przedstawieniach okolicznościowych np. z okazji świąt, wychowanki otrzymywały nagrody w wysokości 30 zł.

W rozmowie z dziećmi kontrolujący potwierdzili, iż w Placówce nie zdarzają się przypadki pozbawienia podopiecznych kieszonkowego.

5. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowanki wyposażone zostały w książki oraz niezbędne artykuły szkolne, są uczennicami:

- Szkoła Podstawowa Nr 19 we Włocławku - 1 wychowanka,
- Szkoła Podstawowa Nr 19 we Włocławku - Gimnazjum – 2 wychowanki,
- SPP w Zespole Szkół Nr 3 we Włocławku (specjalna) - 1 wychowanka,
- Zespół Szkół Technicznych we Włocławku - 1 wychowanka,
- Szkoła Podstawowa w Kruszwicy (MOW) - 1 wychowanka,
- Szkoła Podstawowa w Warszawie (MOW) - 1 wychowanka,
- Gimnazjum (MOS w Dziarnie) - 1 wychowanka

Jedna osoba nie realizuje obowiązku szkolnego z powodu długotrwałej ucieczki. Wychowanki podczas spotkania potwierdziły pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych. Systematycznie korzystają z pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych. W placówce wychowankom udzielają pomocy w nauce wychowawcy, pedagog oraz psycholog. Lekcje odrabiane są w stałych godzinach – codziennie od godz. 15.00. Ponadto dzieci korzystają z zajęć wyrównawczo-kompensacyjnych organizowanych przez szkoły, do których uczęszczają. Na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono 4 przypadki opóźnień organizacyjnych, w tym 2 wynikające z faktu nierealizowania obowiązku szkolnego, w związku z długotrwałą ucieczką.

Zgodnie z zapisami § 18 ust. 1 pkt 13 oraz pkt 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej pokrywany jest koszt przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką oraz w razie potrzeby koszty pobytu w bursie lub internacie. Dzieci przebywające w MOS czy MOW przywożone i odwożone są przez pracowników placówki.

6. W placówce dla każdego dziecka prowadzone są 2 oddzielne teczki. W jednej, podzielonej na części, znajdują się:

- Odpis aktu urodzenia, zameldowanie, skierowanie, zgody opiekuna prawnego, Postanowienie Sądu,
- Korespondencja z Sądem,
- Korespondencja z MOPR we Włocławku,
- Korespondencja ze szkołami, MOS/MOW,
- Korespondencja z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Opinie, diagnozy, informacje o dziecku,
- Kontakty z rodzina dziecka, sprawozdania z wizyt w domu rodzinnym,
- Urlopowania dzieci,
- Dokumentacja medyczna.

W drugiej teźce gromadzona jest dokumentacja prowadzona przez wychowawców tj.: Plany Pomocy Dziecku (PPD), Sprawozdania z realizacji PPD, Karty pobytu, dokumentacja psychologa i pedagoga oraz Karty czynności, prowadzone przez pracownika socjalnego, pedagoga, psychologa, w tym dotyczące kontaktów z rodziną oraz innymi instytucjami.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, odpowiednich do zdiagnozowanych potrzeb:

a) W Placówce zatrudniona jest na stanowisku łączonym (½ etatu psychologa z ½ etatu wychowawcy) p. XX. Jako psycholog pracuje zgodnie z ustalonym grafikiem, najczęściej w poniedziałki i czwartki w godzinach od 13.30 do 20.00. Realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności.

W ramach obowiązków psycholog m.in.:

- prowadzi badania psychologiczne,
- opracowuje opinie psychologiczne,
- opracowuje programy zajęć specjalistycznych,

- prowadzi terapię indywidualną i grupową,
- bierze udział w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka,
- współpracuje z rodzicami, szkołami, sądami, policją, służbą zdrowia, poradniami wychowawczo-zawodowymi.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza:

- Arkusze obserwacji psychologicznych,
- Indywidualne Karty udziału w zajęciach specjalistycznych,
- Opisy przebiegu zajęć grupowych,
- Diagnozy psychologiczne,
- Opinie i notatki do Sądu Rodzinnego, karty kontaktów z rodzinami wychowanek, szkołami, instytucjami działającymi na rzecz dzieci.

Ponadto psycholog prowadzi Dziennik zajęć, w którym odnotowuje wszystkie czynności zarówno w zakresie prowadzonej pracy psychologicznej, jak i sprawowanej opieki wychowawczej.

Ustalono, iż psycholog wykonując badania diagnostyczne wychowanek korzysta z różnorodnych narzędzi badawczych, w tym: Test Rysunek Rodziny, Skala Jawnego Niepokoj, Kwestionariusz Temperamentu EAS, Inwentarz Osobowości – NEO-FFI, Test niedokończonych zdań, Test Piramid Barwnych, Test Apercepcji dla Dzieci.

Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą psycholog prowadził głównie (wspólnie z pedagogiem) zajęcia grupowe socjoterapeutyczne, o różnej tematyce, np. dotyczące asertywności, zaburzeń depresyjnych, zaufania do ludzi, nawiązywania wirtualnych znajomości, szkodliwości spożywania alkoholu. Psycholog prowadził też zajęcia indywidualne dostosowane do potrzeb podopiecznych (rozmowy indywidualne mające na celu wsparcie emocjonalne, pomoc w rozwiązywaniu bieżących trudności, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, pogadanki na temat bieżących wydarzeń i problemów oraz zajęcia z zakresu deficytów szkolnych). Zajęcia grupowe były odnotowywane w Indywidualnych Kartach udziału w zajęciach specjalistycznych, natomiast zajęcia indywidualne - w Dzienniku, w którym były również wpisywane zajęcia prowadzone w ramach pracy wychowawcy.

Powyższe rozwiązanie utrudnia identyfikację działań prowadzonych w ramach zindywidualizowanej pracy psychologicznej, stąd w trakcie kontroli wskazano na zasadność odnotowywania specyficznych czynności prowadzonych przez psychologa w imiennej Karcie udziału w zajęciach danej wychowanki. W załączeniu oświadczenie dot. pracy psychologa.

b) W Placówce, w okresie objętym kontrolą zatrudniony był pedagog, p. XX na stanowisku łączonym tj. ½ etatu pedagoga i ½ etatu wychowawcy (przebywająca od 18.04.2018 r. na urlopie rodzicielskim). Aktualnie od 1.05.2018 r. funkcję pedagoga objęła p. XX (w wymiarze 0,25 etatu). Pedagog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności służbowych.

Pedagog przygotowuje wspólnie z psychologiem Diagnozę psychologiczno-pedagogiczną, prowadzi Arkusze obserwacji psychologiczno-pedagogicznych, Indywidualne karty udziału w zajęciach specjalistycznych, współpracuje z rodzinami wychowanek, co odnotowywane jest w osobnych Kartach czynności, współpracuje ze szkołami, sądami, innymi placówkami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny oraz sporządza na potrzeby sądów opinie o wychowanekach.

Ponadto do działań podejmowanych przez pedagoga podczas dyżuru pedagogicznego należą m.in.:

- przeprowadzenie badań pedagogicznych służących określeniu najkorzystniejszych warunków rozwoju wychowanka,
- współpraca przy opracowywaniu indywidualnych planów rozwoju dziecka,
- ustalanie metod pracy umożliwiających usuwanie przyczyn ewentualnych niepowodzeń i zaburzeń,

- opieka pedagogiczna nad wychowankami,
- opracowanie programów zajęć specjalistycznych,
- prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej, pomoc w rozwiązywaniu problemów szkolnych, rodzinnych, problemów w kontaktach społecznych, sytuacjach konfliktowych, wsparcie w sytuacjach trudnych,
- przygotowanie informacji, opinii pedagogicznych o dzieciach na potrzeby szkół, PPP, placówek opieki medycznej, sądów rodzinnych i innych instytucji współpracujących z Domem Dziecka,
- kontakty ze szkołami, do których uczęszczają wychowankowie, rodzinami naturalnymi,
- uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

W okresie objętym kontrolą pedagog realizował przede wszystkim zajęcia grupowe socjoterapeutyczne. Indywidualna opieka polegała na udzielaniu wychowankom pomocy w odrabianiu zadań domowych, wyrównywaniu braków edukacyjnych, rozmowach wspierających, ćwiczeniach mających na celu podnoszenia sprawności grafomotorycznej. Powyższe indywidualne zajęcia nie były odnotowywane w Karcie udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga jako specjalisty, co utrudnia ustalenie faktycznego czasu zajęć w ramach pracy pedagogicznej. Ponadto, jak wynika z analizy dokumentacji oraz Protokołu przyjęcia wyjaśnień złożonych przez aktualnego pedagoga, zajęcia dostosowane są do potrzeb wychowanek i ich aktualnych problemów, jednak w ocenie kontrolujących wskazane jest oddzielenie zajęć wychowawczych (np.: przygotowanie podopiecznej do I Komunii Świętej, rozmowa uświadamiająca nt. narażenia zdrowia podczas wykonywania tatuażu) od specjalistycznych zajęć pedagogicznych wspierających rozwój (np.: ćwiczenia motoryki małej, ćwiczenia działań matematycznych, ćwiczenia grafomotoryczne).

8. W Placówce na stanowisku łączącym obowiązki pracownika socjalnego i wychowawcy (po ½ etatu) zatrudniona jest Pani XX. W okresie objętym kontrolą, podczas urlopu macierzyńskiego, zastępowała Ją p. XX. Pracownik socjalny realizuje zadania zgodnie z zakresem czynności oraz Planem pracy pracownika socjalnego.

Pracownik socjalny rozpoznaje sytuację rodzinną każdej wychowanki, sporządza Plan pracy z rodziną, w którym określony jest cel główny, cele szczegółowe i działania niezbędne do unormowania sytuacji rodziny, tylko w przypadku jeżeli rodzina chce podjąć współpracę. Ponadto prowadzi rozmowy indywidualne z rodzicami, udziela pomocy w rozwiązywaniu problemów rodziny, motywuje do podjęcia leczenia odwykowego, pomaga w redagowaniu pism, współpracuje z kuratorami, sporządza informacje dla potrzeb szkół, sądów oraz innych instytucji współpracujących z Placówką. Podjęte działania odnotowywane są w Karcie Pracy Socjalnej, w Karcie czynności kontaktów z rodziną oraz w Karcie współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny.

W przypadku kontaktu z rodzicami oraz wizyt w środowisku rodzinnym dziecka, pracownik socjalny sporządza na ten temat pisemne informacje, a na posiedzenia Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, wspólnie z psychologiem oraz pedagogiem, sporządza sprawozdanie z realizacji działań podjętych wobec rodziny wychowanki.

Na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, iż aktualnie tylko jedna rodzina objęta jest opieką asystenta.

9. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż wychowawcy pełnią dyżury zgodnie z grafikiem sporządzanym na każdy miesiąc. Według zasady w Placówce od godz. 6.30 do 13.30 pracuje jeden wychowawca, po południu, tj. w godzinach 13.30-20.30 z dziećmi przebywa także jeden wychowawca oraz dodatkowo psycholog, pedagog lub pracownik socjalny, natomiast w porze nocnej, tzn. od 20.00-8.00 dyżur ma jeden wychowawca. W dni wolne od nauki i dni świąteczne

w ciągu dnia, w godzinach 8.00-14.00 oraz 14.00-20.00, a także w nocy dyżur pełni jeden wychowawca. W razie potrzeby istnieje możliwość wsparcia ze strony s. Dyrektor, która zamieszkuje na terenie Placówki.

Obchód w godzinach nocnych odnotowywany jest w Zeszycie obserwacji nocnych, gdzie opisany jest cały przebieg dyżuru 5, 6 lub 7 razy w ciągu nocy (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

10. W Placówce opracowuje się dla każdego wychowanka (standard określony w § 14 i 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej):

1) diagnozę psychofizyczną – na podstawie badanej dokumentacji stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą psycholog z pedagogiem wspólnie opracowywali Diagnozę psychologiczno-pedagogiczną (zwrócono uwagę na zasadność stosowania obowiązującego nazewnictwa tj. diagnoza psychofizyczna) lub psycholog przygotowywał Diagnozę psychologiczną. Powyższy dokument był opracowany niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki. Diagnoza zawiera wszystkie elementy wskazane w § 14 ww. rozporządzenia, w tym mocne strony i potrzeby dziecka.

Podczas rozmowy zwrócono uwagę na zasadność aktualizacji diagnoz lub sporządzania opinii przez specjalistów, w przypadku wychowanek długotrwale przebywających w Placówce;

2) karty pobytu - prowadzone są zgodnie z § 17 ust.1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Karty uzupełniane są regularnie w każdym miesiącu przez wychowawców prowadzących;

3) plan pomocy dziecku (PPD) - opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, zawierający działania długoterminowe i krótkoterminowe, cel pracy z dzieckiem, adekwatny do jego sytuacji. PPD jest modyfikowany zgodnie z przepisami co pół roku na posiedzeniu Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, jednak w przypadku planów sporządzonych kilka lat wcześniej, dokonywane modyfikacje są mało czytelne i niezrozumiałe. Trudno bowiem ustosunkować się do 5 czy 7 modyfikacji planu i ustalonych w nim celów oraz działań, które z uwagi na zmieniającą się sytuację dziecka, są diametralnie różne od ustalonych lata wcześniej.

Z realizacji Planów (przed posiedzeniem Zespołu) wychowawcy sporządzają obszernie sprawozdania.

W ocenie inspektorów wskazane jest ustalenie PPD, w zależności od wieku dziecka, na okres od 1 roku do maksymalnie 2 lat, co umożliwi realną modyfikację ww. dokumentu. Uwagi w tym zakresie zostały przekazane s. Dyrektor;

4) arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – psycholog wspólnie z pedagogiem sporządzają Arkusz obserwacji psychologiczno-pedagogicznej wychowanki. Arkusz zawiera ogólny opis sytuacji dziecka z uwzględnieniem sytuacji szkolnej, wychowawczej, rodzinnej, co stanowi powielenie informacji zawartych w Kartach pobytu. Powyższy Arkusz sporządzany jest co pół roku. W Arkuszu brak informacji o przeprowadzonych badaniach (wpisywane w Diagnozie).

W ocenie osób kontrolujących arkusz badań i obserwacji pedagogicznych powinien zawierać: w części dotyczącej badań - informacje o przeprowadzonych badaniach (data oraz rodzaj badania i podstawowe wnioski), w części dotyczącej spostrzeżeń i obserwacji – zapisy wynikające z bezpośredniego kontaktu z dzieckiem (uzupełniane np. co miesiąc lub co dwa miesiące);

5) arkusz badań i obserwacji psychologicznych - opis i ocena - j. wyżej;

6) karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu - psycholog wspólnie z pedagogiem prowadzą zajęcia grupowe w oparciu o *Program zajęć socjoterapeutycznych i edukacyjno-profilaktycznych*. Zajęcie przeznaczone są dla wszystkich wychowanek i odnotowywane w *Indywidualnej Karcie Udziału w Zajęciach Specjalistycznych*. Karta zawiera informacje w zakresie daty oraz rodzaju zajęć, natomiast szczegółowy przebieg opisany jest oddzielnie wraz ze scenariuszem zajęć. W Kartach brak jest wpisów dotyczących indywidualnej pracy psychologa/pedagoga z daną wychowanką.

W ocenie kontrolujących konieczne jest prowadzenie Karty oddzielnie przez każdego specjalistę i dokumentowanie wszystkich zajęć (nie tylko grupowych) prowadzonych z wychowanką, zgodnie z indywidualnymi potrzebami danego dziecka.

W świetle powyższego zasadne jest, aby Karta zawierała: zdiagnozowane deficyty, potrzeby wychowanki oraz planowany zakres oddziaływań, jak również opis i efekty podjętych działań. Ponadto wskazano na konieczność posługiwania się nazewnictwem zgodnie z zapisem § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

11. Księga ewidencji wychowanków (prowadzona od 1999 r.) zawierająca wszystkie dane wymagane zapisem § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia – ostatni wpis XX. z dnia 14.09.2018 r.
12. W placówce funkcjonuje Zespół do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. W posiedzeniach Zespołu uczestniczą: dyrektor, wychowawcy placówki, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, kuratorzy, sędziowie, asystent rodziny, pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego, pedagodzy ze szkół, do których uczęszczają wychowanki. Na posiedzenia Zespołu zapraszani są rodzice wychowanek, zgodnie z art. 137 ust. 1 pkt 5a ustawy o wspieraniu rodziny. W okresie objętym kontrolą posiedzenia Zespołu odbywały się dwa razy w roku – w miesiącach: styczeń i lipiec. Z posiedzeń Zespołu sporządzane są protokoły zawierające wnioski w zakresie dalszego pobytu dziecka w placówce, przeniesienia lub umieszczenia w innej formie pieczy zastępczej.

Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka zespół, zgodnie z art.138 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, formułuje na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu.

Placówka dopełnia obowiązku wynikającego z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. zgłaszania do ośrodka adopcyjnego informacji o przebywających dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

Przestrzegany jest również obowiązek wynikający z art. 4a ustawy o wspieraniu rodziny tj. wysłuchanie dziecka.

C. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami obecnymi w placówce w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka.

Na tej podstawie, a także na podstawie badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, tzn. wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami. Dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce, której udzielają wychowawcy i specjaliści, w razie potrzeby mogą korzystać również z indywidualnych korepetycji.
- W ramach czasu wolnego organizowane są dla dzieci zajęcia plastyczne, manualne rozwijające zdolności wychowanek, zajęcia kulinarne oraz sportowe (do dyspozycji wychowanek plac zabaw, siłownia na świeżym powietrzu). Dom Dziecka organizuje różnego rodzaju konkursy i zabawy, mające na celu integrację grupy, warsztaty

„Profilaktyka zdrowia seksualnego”, konkurs „Zgadnij kto to?”, konkurs wiedzy „Co dwie głowy to nie jedna”, konkurs ortograficzny.

- Dzieci korzystają z zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych na terenie szkół, do których uczęszczają (chór, SKS w szkole).
- Dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – w latach 2018-2018 organizowane były wspólne wyjścia: do kina, na pizzę, do restauracji, do teatru, na lody, do kręgielni, na lodowisko, do aquaparku, na warsztaty muzyczne w Łodzi - raz w roku, Festyn Radosnych Serc, warsztaty „Polubić siebie”, koncert Enej oraz koncert chrześcijański. W okresie wakacji letnich dla wychowanek organizowane były wyjazdy jednodniowe np. ZOO Safari w Borysewie, baseny termalne w Uniejowie, Warszawa, Solec Kujawski, Lubraniec, Płock, Ciechocinek, jak również dłuższe wyjazdy wakacyjne, w tym w 2016 r. Suwalszczyzna, a w 2017 r. dzieci przebywały na wypoczynku w górach, 5-dniowej wycieczce (Wieliczka, Kraków, Trzy Korony), na Mazurach oraz nad morzem. Wychowanki uczestniczą w uroczystościach okolicznościowych m.in.: urodziny, komunie, spotkanie wigilijne, zabawy noworoczne, Wieczór Walentynkowy, Dzień Patronalny.
- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Wychowawcy w ocenie dzieci wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanek. W placówce nie są stosowane kary, w przypadku niewłaściwego zachowania prowadzone są rozmowy wychowawcze, stosuje się wzmacnianie pozytywne (np. poprzez podwyższanie kwoty kieszonkowego).
- W zakresie zrzeszania się - w placówce funkcjonuje samorząd wychowanek, którego opiekunem jest XX. Zadaniem Samorządu jest m.in. przedstawianie Dyrektorowi wniosków i opinii dotyczących wszystkich spraw Domu Dziecka, w tym organizacji działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej i rozrywkowej zgodnie z potrzebami jej mieszkańców. Ponadto wszystkie problemy na bieżąco omawiane są z wychowawcami oraz specjalistami.

D. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce z dziećmi pracuje aktualnie 6 wychowawców (5 etatów), pracownik socjalny oraz psycholog (0,5 etatu) oraz pedagog (0,25 etatu). Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Akta osobowe osób pracujących z dziećmi zawierają oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny.

Dane ogólne dotyczące wychowanków:

- Ilość miejsc statutowych - 22,
- Stan na dzień kontroli wg księgi ewidencji - 9 wychowanek,
- Skreślonych z ewidencji w 2017 r. - 9 wychowanek, przyjętych w 2017 r. - 2,
- Skreślonych z ewidencji w 2018 r. - 4 wychowanki, przyjętych w 2018 r. - 3,
- Stan na dzień kontroli tj. 24.09.2018 r. - 9 (w tym 1 na długotrwałej ucieczce),
- Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności - 1,
- Liczba dzieci z upośledzeniem umysłowym - 3,
- Liczba dzieci z postanowieniem z ustawy o post. w sprawach nieletnich - 3,
- Liczba sierot - 0, półsierot - 3,
- Liczba wychowanek w ciąży - w okresie objętym kontrolą nie było wychowanek w ciąży,

- Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej - 4,
- Liczba dzieci zgłoszonych do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki - 0,
- Ucieczki z placówki: w okresie od stycznia 2016 r. do sierpnia 2018 r. dotyczyły głównie 2 wychowanków: XX, XX.
- Liczba dzieci umieszczonych w MOW - 2, MOS - 1,
- Liczba dzieci usamodzielnionych – 2016 r.- 5, 2017 r.-5, 2018 r.- 3.

Stwierdzone uchybienia zawarte w treści ustaleń, dotyczą realizacji merytorycznych zadań Placówki, a ich przyczyną była mylna interpretacja przepisów.

Osobą odpowiedzialną za powstanie stwierdzonych uchybień jest s. Dyrektor POW.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zaleca się podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień oraz usprawnienia działalności jednostki kontrolowanej:

1. Prawidłowo prowadzić Arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych z uwzględnieniem uwag zawartych w wystąpieniu – termin realizacji na bieżąco.
2. Zmodyfikować Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga/ psychologa z opisem ich przebiegu oraz stosować właściwe nazewnictwo - termin realizacji na bieżąco.

Kontrolę wpisano pod numerem 25/2018 w Książce kontroli w dniach 25, 26 i 27 września 2018 roku.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197 d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art. 198 ust. 1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.*

(podpis i pieczęć Wojewody)